Ötvenkilenczedik évfolyam 1901. **10. szám.** Debreczen, vasárnap, márczius 10.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA. Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . . . 4 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 2 „ — „
Községeknek . . . . . 1 „ 24 „
Egyes szám ára **10** fillér.

Hirdetési dijak:
Négy hasábos petit sorért **20 fillér.** Nagyobb és többszöri hirdetéseknél igen kedvező engedmények tétetnek.
„Nyilttér"-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.
Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda,* Budapesten: *Goldberger A. V., Általános tudósító* VII. Erzsébet-körut 14., *Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler,* Bécsben, Prágában: *A. Oppelik, Schaleck H.* és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: *G. L. Daube és Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 12—1 óra közt.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Irodalmi irány.

E lap hasábjain régebben több izben közöltünk oly fejtegetéseket, a melyek mintegy átnézetét nyujtották egy negyedszázad irodalmának.

A most napirenden levő irodalom és költészet egész csoportjaiból közöltünk, bár itt-ott a konvenczionális sablon simaságától elütő, de mindenesetre pártatlan birálatokat, vagy összehasonlitásokat.

Elveket hangoztattunk, eltekintve mindenkinek személyétől és ezzel eltérünk attól az általánosan divó gyakorlattól, mely az esztétikai, az etikai szempontok teljes mellőzésével, pusztán az egyénnel foglalkozik és egyéni okokból az érdekek, összeköttetések és egyéb befolyásoló körülmények parancsa szerint méri a gáncsot és az elismerést.

A mi elvünk, amelyet ezen fejtegetéseink folytán hangoztattunk, az, hogy irodalmunk és költészetünk iránya csak addig jogosult, amig egyrésze minden kozmopolitizmustól ment, magyar nemzeti ösvényen halad, másrészt sehol és semmiben sem ellenkezik a keresztény szellemmel s amig nem ütközik az erkölcs törvényeibe

A reállal szemben követeljük az ideált, a kozmopolitaság helyett a nemzetit, a szenyes, a léha helyett pedig a tiszta szépet, a nemeset.

Ezt az irányt propagáljuk e hasábokon ezentul is és ezen irány lobogója alá hivjuk meg azokat, akik velünk éreznek és hivjuk kivált a külföldről át nem plántált, hazug és veszedelmes áramlatok által meg nem mételyezett ifju tehetségeket.

Ez az irány uralkodott a régi magyar irodalomban. Méltók reá a magyar irodalom kiváló alakjai, hogy szellemök ismét megjelenjen azon a téren, amelyet nem hóditottak el tőlök, hanem amelyről őket a tolongók csupán leszoritották.

Irodalmunknak, költészetünknek a tolongó csoportok és becsempészett irányzatok által megakasztott természetes fejlődését kell helyreállitani, a valódi helyzetet tisztán feltüntetni, amidőn jogtalanul és méltatlanul visszaszoritott régi irodalmunk érdemteljes sora mellé állitottuk mai nyilvánosságunk nem egy szereplőjét a maguk kicsiségében, mondvacsinált elhireszteltségében.

Hibázhattunk adatban, sőt itéletben is, de amidőn régebbi évtizedek nagyságai már névszerint sem emlittetnek a most grasszáló dekadensek, majmoló-zsenik és egyéb, különben impozáns számmal gombaként felburjánzott semmiségek lármás dicsősége mellett, akkor eleget tettünk már azáltal, hogy ama nagyságok dicsőségét reklamáltuk, lomtárba lökése ellen pedig vétót kiáltottunk.

Elbeszélőink mintaképei Józsika, Eötvös, Kemény és Jókai, nem pedig Zola. A szinpadon nincs helye Max Halbe, vagy Sudermann utánzóinak. Oda kell visszatérni, ahol a helyes útról letértünk, amelyen Kisfaludy Károly tette az első lépést és a melyen még megmaradtunk a 60-as, 70-es években.

Nem az utolsó évtizedek affektált és reklámmal feltolt kontáraié a magyar könyvpiacz és a szinpad. Követeljük mindkettőnek terén irodalmunk és költészetünk egészét és összeségét. Ebből a felcserepedett hadból is megmarad a java; mert oda csak az tartozik, a mi tehetség, de félre kell, hogy lökjük a selejtes többséget!

„Vezess uj utra, Luczifer" — mondotta Ádám.

Iróinkat azonban vezessük vissza a magyarság szivébe vezető régi utra, a magyarság Géniuszához. Mintha éretlen gyermeknek absynthot adnak, olyformán vétkezett, a ki a modern romlott izlés világába csalta és épp oly becses, mint becsületes régi irodalmának járt utjáról letéritette a magyarságot

Vissza a régihez, vissza a magunkéhoz — ez legyen a magyar irodalom jelszava. A ki meg nem érti, irjon németül, vagy francziául és széledjen el a külföldi zsurnalisztikában, mert a nemzeti müködés ügyének eddig sem volt szükséges munkása, ezentul pedig mind gyakrabban érzi meg önmagától is, hogy e meggyőződés nélkül mily idegen, mily fölösleges ő közöttünk.

E jelszóval válthatik irodalmunk ismét a magyar nemzeti eszme, nemzeti erkölcsök védbástyájává, ifju szivek nevelőjévé, a nemzet féltett kincsévé és jóltevőjévé! (—)

A búza.

Hát miért is olcsó a buza? Bizony ennél makacsabb kérdése nem volt és nincs a legujabb kornak. Mert daczára annak, hogy Európa minden rendü és rangu agráriusai s ezek nyomán a mi nagy agráriusaink is, már vagy 15 esztendő óta bonczolják is e kérdést és már vagy 15 esztendő óta minden bonczolás után megadják rá a csalhatatlan feleletet: e kérdés mindig kérdés marad, mely ma is mint 15 év óta, mindig várja a feleletet.

És az a különös, hogy a mikor, elvétve egyszer-kétszer évek husszu során át, drága volt a buza, akkor minden nagyobb fejtörés, minden nagyszabásu agrár kongresszus nélkül kitalálta minden egyszerü halandó, hogy azért volt drága a buza, mert világszerte kevesebb termett a szokottnál s ennélfogva az a bizonyos „kereslet" emelkedett ama bizonyos „kinálattal" szemben, melynek természetét oly világraszólóan jellemezte volt in illo tempore a jó öreg Smith Ádám. De hogyha a buza olcsó, akkor az az igazság, hogy azért olcsó, mert világszerte több terméltetik, mint a mennyi a termelőnek megfelelő áron el lenne helyezhető, ez az igazság már nem fér el a modern agrárizmusnak tudománynyal zsufolt agyában. S minthogy ez a modern agy ily egyszerü igazságnak a befogadására nincs berendezve, hát keresi, eszeveszetten keresi, időtlenidőkön keresztül keresi megfejtését annak a kérdésnek, hogy miért is olcsó a buza.

E sok keresésben aztán reá jön arra, hogy a buza olcsóságának ezer oka van. Az egyszeri tiszteletes az esperesnek a kérdésére, hogy miért nem harangoztat, azt felelte: ezer oka van annak nagytiszteletü ur, de legfőképpen az, hogy nincs harangunk. Hej, ha a mi agrárius gazda-vezérkarunk ily egyenesen reá tudna bukkanni a legfőbb okra, de sok meddő ádáz vita s a statisztika szám-millióinak, de sok veszedelmes lidércztáncza maradna el s adna időt és helyet a termékeny munkának! De a mi soktudományu vezéreinknek az ilyen egyszerü kis rövid ut derogál. Nekik az ő nagy ismereteiket érvényesiteniök kell; nekik nagy távolság és idő kell, a melyen a nagytudomány büszkén felvonulhasson és bámulatba ejthesse az avatatlanok ezreit s bennük bámuló és hódoló sereget teremthessen magának.

Szerintök ennélfogva ezer oka van a buza olcsóságának, de ezer ok között a tultermelés — nincs közötte. „Tultermelés nincs!" Ezt ők kimondották imperatori határozottsággal. Tán még a nagy csillagász sem mondotta nagyobbal szentenczijáját: „és mégis mozog a föld." Mi van hát? Van az arany valuta, van a tőzsdei határidőüzlet, vannak a fővárosi szabad raktárak és van az őrlési forgalom. Persze ezek mind eltörlen-

TÁRCZA.

Egy nóta.

Egy asztalnál ültünk szembe,
Nóta csengett a fülembe,
A dallama bájjal telve,
Bus czigányhad huzta, verte.

Az énekes meg, mind a hány,
Ifja szilaj, tüzes a lány,
Az arczukon kéjvágy látszott:
Énekeltek egy romanczot.

„A lányka kedvesére várt,
Az ifju várta a leányt.
Egymást szerették és csoda!
Nem tudták ők meg ezt soha.

„Parancsoltak a szivüknek,
Mikor egymás mellett ültek;
Mindaketten büszkók voltak,
Szótlanok, akár a holtak.

„A lány ezt mondta magában:
— Hiszen már eleget vártam!
Ha szive felém hajlanék,
Csak szólott volna, óh nagy ég?!

„Az ifju meg imigy beszélt:
— E lányka engem meg nem ért.
Mióta ül itt, mióta,
Egyetlen kis szót se szólva?!

„Pedig szivükben láng égett,
Maguk idézték a véget.
S most mindakettő sir, sirat
Egy — ki nem mondott szó miatt."

Nagy idő tünt el azóta.
De fülembe cseng e nóta,
S ugy hajt, ingerel valami,
Szeretném néked mondani:

— Mely minden vért szivünkbe hajt,
Ismered-e lányka, e dalt?
Ez a nóta az én nótám,
A te nótád, a mi nótánk!

Gál Zoltán.

Bán szerelmei.

— A „Debreczen-Nagyv. Értesitő" tárczája. —

I.

A huszesztendős Bán halovány, szép fiu volt. Szeme, mely kiváncsian tekintett a világba, hideg és szürke volt, szabályos, kissé merev vonásai is minden melegség nélkül valók voltak, a járása lassu és fáradt, a mozdulataiban semmi hév. De lelke csupa tüz, csupa fiatalság, romlatlan, érintetlen őserő

A huszesztendős Bán járta a világot és kiváncsi szemmel nézte a dolgokat. Az ősrégi dolgokat, melyek neki ujak, a már annyiszor látottakat és megszokottakat, melyek idegenek, különösek és bübájosak az ő husz éves szemében.

És kereste a dolgot, mit körülvegyen lelke melegségével, a mihez hozzáfüzhesse egész lelkét, mely forrása, tartalma, czélja legyen az ő életének.

Legyen egy eszme, vagy egy leány: mindegy.

Elkésett azonban az eszme, mely megihlette volna.

A leány idejében jött éppen.

Hogy hitták? Margitnak hitták. Hitták volna akárhogyan, neve imádottá vált volna dallamosan, varázsosan csengett volna Bán lelkében. Mert csupa varázs volt a viselője. A haja aranyszőke, remegve tört meg rajta a napsugár, az arcza hónál fehérebb, a hangja, mind delejesáram szaladt végig Bán idegein. A mozdulatai puhák, lágyak, szabályosak és ingerlőek. S a hogy hátra szegte nyakát és féloldalt tekintett Bánra! Pajzán guny a tekintetében és mintha hivná mégis.

Bán ment volna utána. Ment volna a pokolba is, ha ő kivánja. De nem mentek olyan messze, csak a jégpályára vagy a tánczterembe.

Hüséges, alázatos lovagja volt Margitnak.

A jégpályán ő kötötte föl a leány korcsolyáját és nézhette aztán, hogy siklik tova másokkal a jégen.

A tánczteremben ő viselte gondját Margit legyezőjének és ez elfoglaltsága okán a néző szerepére volt kárhoztatva.

Azt hinnétek tehát, hogy boldogtalan volt?

Nem. Káprázatos fényü boldogságban teltek napjai. Boldog volt, ha láthatta a lányt, ha megérinthette kezét. Napokig érezte kezén az ő kezének érintését, arczán a pillantását. Mint lágy, meleg, illatos, hullám ölelte őt körül a lány tekintete, érintése. Külön légkörben élt, más világban egészen, mint a többi ember. Mi köze sem volt a való világhoz. A házak, az emberek aranyos ködben usztak előtte, mintha nem is létezznének, csak álmodva volnának. Puha volt, álomszerü minden, Ha megütötte magát, nem fájt, nem érezte. Az ő álma — az a valóság, a létező, kézzelfogható érzete. Margit pillantása, hajának illata, az is szinte látható. Egy szava egész történelem, egy egész korszak az ő életében. Egy mondásban több mélység, több bölcseség, mint egész könyvtárakban. A mozdulata ékesen szóló, báj, finomság, szellem van benne.

Az ő álma — az a valóság. Ez álomnak mindent föláldozott, a mi benne volt. Testét, lelkét, egész lényét, minden idejét. Ez álomé volt nappal és éjszaka, ezzel feküdt, erre ébredett. Telve volt vele az egész világ, a levegővel magába szivta, a vérébe ette magát, a szivében dobogott, benne élt...

Nem kérdezte soha a lányt: szereti-e őt? Nem, nem hogy nem merészelte volna talán, de eszébe sem jutott soha e kérdés. Egészen fölösleges is volt. Mert érezte mindenből, hogy Margit szereti. A felhők járásából is érezte, a nap sugarából, a levegőből, mely emlékekkel, sejtelmekkel, igéretekkel volt tele és különös, varázsos illattal. Azért talán, mert ő is e földön él és e levegőt szivja.

Ő. Ez mindig nagy betü, olyan nagy, kerek Ő betü, melybe az egész világ belefér. Ő, a legszebb, a legbájosabb, Ő, a legjobb, a legnemesebb, Ő, a csodásan tiszta, finom, a mesésen szubtilis lélek, Ő, a ki Bánt szereti, titokban szive mélyén, a mióta van s a meddig él, mindig Bánt.

Mindig nagy Ő betü s imádságos érzés rája gondolni. Mert mese, legenda, több, egy szent oltár az ő alakja s csak térdenállva lehet eléje járulni.

Margit őt szereti, őt...

Bán megbolondul, azt hiszi, ha belemélyed e gondolatba, meg szeretné ölelni az egész vi-

dők, mert ezeknek eltörlése fejenkint 2—4 koronával emeli majd a buza árát. Azon légy tehát magyar gazdaközönség, hogy ezek eltöröltessenek s akkor aztán 10—12 forint veri egy mázsa buza után a markodat s ezt majd a mi nagytudományunknak köszönheted.

Az ezer ok közül a legnyomósabbat, az őrlési forgalmat a kormányok egy gyenge pillanatukban eltörölték. Nagy vala a diadal mámor az agrár vezérkarban és az ártatlan hivők seregében, mert az őrlési forgalom eltörlése esetére magas, kecsegtetően magas, buzaárat számitott ki az agrár tudomány. És mitörténik? a buza ára az őrlési forgalom eltörlésével, mintegy parancsszóra — sülyed és száll alá a mélységbe. Az őrlési forgalom az agráriusok meggondolatlan állandó izgatására megbukott és — magával rántotta a buza árát. A magyar gazdaközönség hivő serege pedig erre a nagyreményü agrár diadalra elmondhatja: adtál uram esőt, de nincs köszönet benne! vajjon nem akad-e a hivők ezen ártatlan serege között egy-két gazda, a ki ilyen formán gondolkozik: én előttem ugy tetszik, hogy a magyar gazda buzájának a leghatalmasabb vevői a budapesti nagy malmok, mert tapasztalat szerint, ha a malmok Budapesten vásárolnak, akkor van vásár és élénkül a buza ára, mikor a malmok tartózkodnak, akkor nincs vásár és száll a buza ára. Ezek a malmok, a magyar buzából 8—10 millió mázsát képesek évente megőrölni s a lisztüzlet kedvező menetével azt meg is őrlik. Ezek a malmok kiváló technikai berendezésöknél fogva oly finom lisztet készitenek, amelynek még ma is a nagy világverseny közepette is, tudnak vevőt találni Angliában s a vám-külföldön. S ha ez igy nem volna, nem őrölhetnének annyi buzát s ez a meg nem őrölt buza is itt bent rekedne s nyomná az árakat.

Hogy hát a budapesti malmok a magyar buzának ily hatalmas vevői, akkor a magyar gazdának csak örülni kellene azon, ha ezen malmoknak jól megy a sorja, mert mennél jobban megy a sorja, annál jobb vevője lehet a mi buzánknak. Minek hát ezekkel ujat huzni azoknak is és a magyar gazdának is kárára, mint azt érné az őrlési forgalom eltörlésének szomoru példája mutatja.

Nem tudom akad-e nagy agrár lázban egy-két ilyen higgadtan gondolkozó gazda. De bár akadva egy-két száz és egy-két ezer is és észrevenné magát idejekorán, mert bizony, mint ahogy mondják: „Bogár után sárba megy az ember.“

S—s.

HÍREK.

— **Az országos tanitói árvaház uj felügyelője.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Strada Gyuláné szül. gr. Degenfeld Mária urhölgyet az országos tanitó árvaház felügyelőjévé nevezte ki.

— **A debreczeni tisztviselők** önsegélyző egyesületének vasárnap, azaz f. hó 10-én d. e. 11 órakor a Gróf Degenfeld-téri 2 számu ház emeletén tartandó évi rendes közgyülésén az egyesületi tagok nagyszámmal szándékoznak megjelenni, hogy ez által is kimutassák a közhasznu és a tisztviselők érdekében nagy tevékenységet tanusitó egyesület iránti ragaszkodásukat. A gyülésen előre láthatólag a tiszviselői kar lelkes barátja és támogatója: *Gróf Degenfeld József* főispán fog elnökölni.

— **A Petőfi dalkör ünnepélye** iránt, a melyet márczius 15-én a Bika szálloda disztermében tartanak meg, általános az érdeklődés. Az ünnepély is olyan, amely élvezetesnek igérkezik. A Magyari testvérek nyitánya után a dalkör adja elő Hubertől az „Őseink emléke“ czimü dalt. Majd Petőfinek a „Magyar ifjakhoz“ czimü versét szavalja el dr. Varga Lajos, a kör ügyésze. Utána pedig a dalkör népdalokat énekel, majd Kovácsy Kálmán „Petőfiné Szendrey Julia“ czimü müvét olvassa fel. Végül a dalkör énekli el a „Talpra magyar“-t. A müsor után társasvacsora, majd táncz következik

— **Az iparhatóság köréből.** A rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására a mult hó során huszonöt egyént látott el iparigazolványnyal. Ezen iparigazolványok kiadásáért 250 korona folyt be a házipénztárba ipariskolai czélokra.

— **A postahivatal ujitása.** Schöpfin Ágoston nagyváradi posta- és távirdaigazgató arról értesitette Debreczen városát, hogy a táviróhuzalokat Debreczenben tetőtartókra helyezik el. Egyben arról is értesiti a hatóságot, hogy az e tárgyban szükséges tanácskozásokra Gál Elemér min. főmérnök érkezik Debreczenbe.

— **Fazekas Mihály siremléke.** A debreczeni főiskola ifjusága tudvalevőleg siremléket állit Fazekas Mihálynak, a Ludas Matyi halhatatlan szerzőjének. Debreczen városa a siremlékre 200 koronát szavazott meg. A belügyminiszter a 200 korona adományozását jóváhagyta, a házipénztár a jóváhagyás után kifizette a pénzt a főiskolai önképző-kör elnökének.

— **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző-egylet** 1901 márczius hó 10-én d. e. 10 órakor a „Bika“ szálló disztermében *Diszközgyülést* tart. Tárgysor: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd: Dr. Popper Alajos diszelnök ur által. 3. Az egylet 10 éves történetének felolvasása. 4. Áldás: főtisztelendő Krausz Vilmos főrabbi ur által. 5. Záró beszéd. Este pedig fennállásának tizéves jubileuma alkalmából a „Bika“ szálló disztermében Tánczestélyt rendez. Beléptidij: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy (4 személyre) 6 korona. — Jegyeket előre lehet váltani: Boros Testrérek, Fekete Jakab, Márkus Miksa, Rózsa Lajos, Schwarz M. L. és Weisz Sándor uraknál Kezdete 8½ órakor. Felülfizetések a jótékonyczélra való tekintettel, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Felolvasás.** Dr. Király Pétert, a poéta ügyvédet most a nagyszalontai Kossuth-szobor bizottsága meghivta, hogy a szobor leleplezése alkalmával márczius 15-én ott tartandó ünnepélyen alkalmi felolvasást tartson. Dr. Király Péter szives készséggel teljesiti a bizottság kérelmét.

— **Az izraelita iskolaszék kérelme.** A debreczeni izraelita iskolaszék kérelmet terjesztett a városi tanács elé. Tiz tanterem és kilencz tanitója részére ingyen tüzifát kér a várostól. A tanács véleményt kért a főszámvevőtől, a ki a kérelem teljesitését javasolja olyképen, hogy a tiz tanterem részére negyven, a kilencz tanitó részére pedig huszonhét öl fát engedélyezzen a város. Mielőtt e tárgyban a közgyülés határozna, még előbb a jog- és pénzügyi bizottság s kölön a tanács is mond benne véleményt.

* **Magbeszerzés.** Küszöbön a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kertészkedő közönség a szükséges magvakat már beszerezze. De honnan? Vidéki közönségünk rendesen az utazó magházalókat szokta bevárni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig olyant, melyből egészen más növény kél ki, mint a minőt várt. Igy a káposzta magból rendesen vadrepcze, sárgarépából vadmurok lesz, a legszebb és legkedveltebb virágok, u. m. viola, őszirózsa stb. között alig akad egy-egy szebb példány, többnyire mind üresek, a takarmányrépamag többnyire akkor kezd csirázni, mikor a Mauthner-féle csillagjegyü répamagból kikelt növény már kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintetbe véve, csak jó szolgálatot velünk tenni t. olvasóinknak, mikor figyelmüket Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő czégre, mint általánosan elismert legmegbizhatóbb magbeszerzési forrásra felhivjuk és annak igénybevételét részünkről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltétlenül csiraképes és olyan faju magot kapnak, mint a minőt rendelnek.

— **Munkások gyülése.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdijegyesületének debreczeni fiókja Keller Jakab elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését, amelyen örvendetesen konstatálták, hogy a tagok száma 236 ra szaporodott. Az özvegyek részére eddig 201 korona 48 fillért gyüjtöttek össze. Tagokat továbbra is készséggel vesznek fel az egyesület főtéri helyiségében, amely a Debreczen sörcsarnok udvari helyiségében van.

— **A görögkatholikus iskola államsegélye.** Wlassics Gyula kultuszminiszter leiratában értesitette Debreczen városát arról, hogy a debreczeni görögkatholikus iskola részére évi 200 korona államsegélyt engedélyezett. Az államsegély engedélyezéséről a polgármester már értesitette a görögkatholikus iskolaszék elnökségét.

— **A bünügyi osztály februárban.** A bünügyi osztályhoz február hóban 44 bünügyi, 593 kihágási és 329 kisebb rendőri bünügyi feljelentés érkezett. A bünügyekből egy, a rendőri bünügyekből három kivételével az összes följelentések következőképen oszlanak meg: 1 hatóság elleni erőszak, 1 szándékos emberölés, 12 ember élete és testi épsége ellen, 1 rablás, 15 lopás, 12 vagyon elleni egyéb büncselekmény és 2 különféle büncselekmény.

— **Uj keringő.** Tulajdonképen nem is uj keringőről van szó, mert a szinházba járó közönség már rég ösmeri Fleischer Józsefnek, a szinházi karmester helyettesnek ügyes, fülbemászó keringőjét, melyért felvonás közben gyakran kapott tapsot szerzője. Most adta ki Fleischer csinos kiállitásu füzetben e keringőjét, melyre felhivjuk a zenebarátok figyelmét. Kapható szerzőnél a szinháznál 2 kor. 40 fillérért.

— **Több a leány, mint a fiu.** Ha valaki ugy lelkiismeretesen figyelemmel kiséri azt a máskülönben száraz statisztikát, amelyet havonként a születésekről a közigazgatási bizottsági ülés elé terjesztenek, meggyőződhetik arról hogy idővel milyen becse lesz a fiuknak a leányok előtt. Mert ez a statisztika hóról-hóra konstatálja, hogy az uj szülöttek között több a leány, mint a fiu. A mult hónapban is 98 leány gyermek és 94 fiu gyermek született. Ezek közül 11 halva született. De még a halva szülöttek között is több a fiu, amennyiben azoknak a száma 7, a leányoké meg csak négy volt.

— **Öngyilkosság szerelmi csalódás miatt.** Kenyiczki Zsuzsánna, mint szakácsné szolgált dr. Megyeri Pál ügyvéd Széchenyi-utcza 35. szám alatti lakásán. Fiatal, csinos, szemrevaló leány volt s igy nem is csuda, ha a legények jártak utánna. Ámde az ő szive csak egyet szeretett, aki pedig éppen nem érdemelte meg. A csapodár természetü legény az utóbbi időben egész elhidegült a leánytól s mások szép szemében gyönyörködött. Zsuzsi hasztalan kérte, nem tudta a legényt visszahóditani. A csalódást nem birta elviselni, elhatározta, hogy megvál az élettől, a mely számára már ugysem teremthet örömet. A napokban két pakli kénes gyufa oldatát megitta. Tiz óra fele már annyira rosszul lett, hogy gazdasszonya előtt nem titkolhatta betegségét. Értesitették a rendőrséget, a mely a leányt azonnal a kórházba szállittatta. Ott részesitettek első segélyben, azután a leány már könnyebben érezte magát. Orvosai rémélik, hogy a leányt sikerül megmenteni az életnek.

— **Letartóztatott rabló.** Ujlaky Sándor napszámos, a mult hónap 25-én példátlan vakmerőséggel rabolta ki Balogh Zsigmond peéri (Szalolcs-megye) gazdaembert. Éjnek idején hatolt be Balogh lakására s a háznép mély álmát felhasználva, felfeszitett egy szekrényt s onnan 165 forintot vitt el. A betörés után megugrott. A peéri csendőrség táviratban kereste meg a debreczeni csendőrséget, Ujlaki letartóztatása iránt A betörő pár nap óta Debreczenben tartózkodott s a rendőrség rövid keresés után ráakadt. Erős fedezettel kisérték Peérbe.

---

lágot, majd véresre korbácsolni testét, hogy fájdalmat érezzen, mert nem birja el e végtelen örömet.

De.....

Ismertek ennél csunyább szót? De. Két betüben minden fájdalom, állmok foszlása, költészet alkonya. De! A halál szava ez a de, mely lezárja az életet. A de az ellentmondás, az örök tagadás, nem kétség már, hanem halálos bizonyos, megsemmisitő tény. A mi a de előtt van, az még a hit, az üdv, a remény, egy egész világ, — a mi utána következik: a lemondás, a megsemmisülés, a halál...

De Margit nem szereti Bánt. De Margit nem istennő, Margit méltatlan rá, hogy legendák hősnője legyen. Margit csinos, kaczagó, szőke teremtés, a ki bájos, mint a hogyan bájos minden fiatal lány. A Margit elméje olyan elme, mint a többi lányé. Ne keressed Margitban a végtelenséget, mert Margit üres, mint egy légmentes palaczk és legfeljebb az üressége végtelen.

Margit eljátszott egy kevéssé Bánnal, mint a hogyan a többivel is — és ezzel vége.

A mit Bán a lányon látott, azt az ő husz éves lelke álmodta csak rája. Mind a poézist, mind a fényt, az illatot a maga lelkéből álmodta rája Bán. A sok szép virággal ő ékesitette föl, az ő lelke volt e virágok termő talaja.

...És hervadnak a virágok...

— Elmegyünk-e sétálni Margit?

— Nem lehet, Bán. Nem sétálhatunk többet együtt. Más pajtás után kell néznie. Az idő mulik, megöregszem maholnap. Itt az ideje, hogy férjhez menjek. Jó alkalom van most rá. Fülig szerelmes belém a doktor, annyira szerelmes, hogy azt sem kérdi, mennyi hozományom van. Menjen Bán, mert még itt találja. Bizonyosan féltékenykednék. Menjen Bán!

És Bán ment...

II.

A harminczéves Bán komoly férfi, a kit nevetni nem lát senki. Valami szomoru felhő ül magas homlokán, tán egy régi csalódásnak, rég elmult katasztrófának emléke.

A harminczéves Bán a tükör előtt áll, ugy köti meg fehér nyakkendőjét. Ma este lesz az eljegyzése.

Olgának hivják a menyasszonyát. Karcsu, magas, szép barna lány, komoly, kissé szomoru szemekkel.

Bán kiveszi frakkját a szekrényből és tubarózsát tüz a gomblyukba. Majd elnézi a fehér virágot a fekete posztón és elmereng.

Ma este lesz tehát az eljegyzése.

S életének e forduló pontján visszaszáll elméje a multba, rég letünt időkre emlékszik vissza.

Tiz év előtt...Margit...

És összehasonlitja Margitot Olgával.

Olga olyan, mint a minőnek akkor Margitot álmodta.

Margit az ő ábrándjai világában volt az, a minő Olga a valóságban.

Elszállott a romantika kora s a harmincz éves Bán másképpen közeledett Olgához, mint a huszéves, az ő Margitjához. Éles kritizáló szemmel, csalódott lélekkel, melyben a skepszis az ur, nem az ábrándozás.

— Csinos, kellemes leány ez az Olga — mondta magának Bán.

De mult az idő és Bán nap-nap után több jelzőt rakott a lány neve elé, magasztaló, hódoló jelzőknek egész sorozatát.

Minden jelző egy várfok volt, mit a lánynak be kellett vennie. Bán védte a várfokokat, elkeseredetten, a kétkedés, a hitetlenség vértjében s Olga sorjában bevette őket, könnyedén, diadalmasan, ellenállhatatlanul.

Lerakta végre a fegyvert Bán és azt mondta a lánynak:

— Nemes vagy, tiszta vagy, érzékeny, finom, mint egy fehér virág, bölcs, mint egy öreg ember és életerős, vidám, mint egy gyermek. Szép vagy és hiuság nélkül való vagy. A szemed szomoru, mert a világot nézed vele, a lelked derült, mert magadba zárkózott vagy és önmagadban, a te világodban élsz. Megértelek s igy méltó vagyok hozzád, engedd meg, hogy hozzád fölemelkedhessem...

— Szeretlek — szólalt a lány.

...Ma este lesz az eljegyzése.

Szereti Olgát nagyon szereti. Telve van csodálattal menyasszonya iránt és lelkében is meghajol előtte, ha kezet csókol neki.

Boldog lesz. Hitte volna-e akkor, tiz év előtt, hogy boldog lesz valamikor?

Tiz év előtt...Margit...

Ha Margit a menyasszonyává lett volna, akkor s most, mint huszéves ifju Margittal való eljegyzésének ünnepére öltöznék?

Maga előtt látja a huszéves Bánt, a rajongó Bánt, a ki mint egy bolond, ugy ugrált és tánczolt, ha Margit erősebben szoritotta meg kezét. Micsoda tüz, minő ekszták volt az! Hogy lángolna, hogy reszketne, elsápadna és pirulna a boldogságtól, ha husz éves volna most és Margit tubarózsáját tüzné a frakkjába.

És igy?

Milyen nyugodt, milyen csöndes, kimért és komoly.

Szereti, mélyen szereti Olgát, de hol az a nagy hév, hol a fiatal rajongás az ifju lélek szikrázó, tündöklő tüzijátéka? Hol a láz, a perzselő, vakitó ragyogás?

Óh, ha megvolna még, ha megvolna még, ha most égne lelkében?!

Margit nem is érdemelte meg, mi köze volt Margitnak ahhoz?

De Olga. Ő szebb, mint az ifju álma volt, szentebb, istenibb, mert való és igaz.

De elszállt a ragyogás az ifju álmokkal, eloszlott a szivárvány, mely Margit rombadőlt oltárát körülvette.

— Olga meg van lopva, meg van csalva! — kiált föl Bán! Add vissza elvesztett lelkemet, óh Istenem, add vissza! Olgáé az, őt illeti! A rajongás, az ábránd, az üdeség, az ifju lélek ezer szine, virága őt illeti. Olga meg van lopva, meg van csalva!

Köny csillog Bán szemében és kétségbeesetten szoritja össze öklét.

Hiába, hiába!

...Veszi kalapját és elindul Olgához. De lelke még utközben is elrévedez a multon, a tovaszállt, a csodálatosan szép ifjuságon. És látja maga előtt Margitot, szőkén, ragyogóan, bübájos szépen, nem olyannak, a minő valójában volt, a milyennek tudja most már, hogy volt, de olyannak, a hogyan akkor álmodta. Fenséges lélek a szemében, mosolygó költészet ajkán, glória a homlokán, csábos táncz a járása, szerelem a nézése, zsongó-bongó költemény a szava.

Bán tisztán látja a régi képet és e gyönyörü emléktől rég nem érzett, édes-bus remegés járja át szivét.

Szecső Vilmos.

+ **Köszvényes és csuzos betegeknél** kitünő eredménynyel alkalmazzák az orvosok a Zoltán-féle kenőcsöt, mert ez még oly betegeknél is, kik évek óta szenvednek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógytárában. Üvegje 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Bpest, V. Sétatér-u.

— **A debreczeni lovasrendőrök kivánsága.** Porcsin Ambrus lovasrendőr és társai kérvényt adtak be a városi tanácshoz, amelyben elmondják, hogy 490 frt évi fizetésből nehezen tudnak megélni, mert sokat emészt fel a fizetésből a lótartás. Arra kérik tehát a városi tanácsot, hogy a tizennyolcz mezőrendőr fizetését fejenként és évenként 360 koronával emelje fel. A tanács véleményt kért a főszámvevőtől és a jog- és pénzügyi-bizottságtól. A főszámvevő már nyilatkozott s méltányolva a lovasrendőrök kérelmét, fejenként 100—100 korona fizetésjavitást hoz a részükre javaslatba. A jog- és pénzügyi-bizottság legközelebbi ülésén mond véleményt a kérelem felett.

— **Furfangos asztalos.** Kikolet Ferencz, munkanélküli asztalos-segéd hetek óta hitegette Muraközy János, az iparos-szálló gondnokát azzal, hogy leányát feleségül veszi. Muraközy azonban rájött, hogy Kikolet csak hitegeti. Rögtön felmondta a barátságot s kiadta Kikolet-nek az utját. A kitett asztalos furfangos bosszut eszelt ki Lefeküdt a szobájába az ágyba s elkezdett orditozni: megöltem magamat, meghalok. Muraközyék eleinte azt hitték, hogy Kikolet megmérgezte magát. Csak később jöttek rá, hogy szimulálja a halálküzdelmet. Egyszerüen kidobták. Kikolet elment, de kijelentette, hogy megkéseli Muraközyéket. E miatt a rendőrség városzerte keresi. Valószinüleg valamelyik korcsmában heveri ki a mérgezés utóhatását.

— **Betörés a téglavetőben.** Kegyes József téglavető tanyáját a napokban feltörték s kamarájából tiz korona értékü élelmi czikket elloptak. A tettesek előbb a szoba ablakát törték be, a vasrácsot kifeszitették s ugy hatoltak a szobába. A szobában levő tárgyakhoz nem nyultak, hanem megkeresték a komót fiókjában lévő kamara kulcsot, melylyel behatoltak a kamarába s az itt talált élelmi czikket az ablakon keresztül elhordták. Kegyes József gyanuja egyik cselédje és annak a kedvese ellen irányul, a kik ellen a rendőrség meginditotta a vizsgálatot.

Aszthma gyógyitható!

Dr. Schiffmann aszthma-pora, a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segitett. Kapható minden gyógyszertárban, csomagja kr. 3.20 és 5 80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest Király-utcza 12. fordulni. 1 - 3

SZINHÁZ.

(g. z) Vasárnap este bérletszünetben Rostand Ödön geniális szellemü, moráltételen alapuló romantikus szinmüve, „Cyrano de Bergerac“ hozott teljesen telt házat. Valóságos ünnep volt az előadás, melyen különben tekintélyes fővárosi irói gárda kiséretében ott volt Ábrányi Emil is, a darab lánglelkü forditója, kit vasfüggöny elé is tapsoltak. Komjáthy kezében volt a czimszerep, melynél hálásabbat direktorunk még nem játszott. Minden szava szive mélyéből fakadt, minden mozdulata drámai, jellegzetes. Rengeteg tapsban és kihivásban volt része. Mellette Szabó Irma aratott szép sikert, mig a harmadik főszereplő Pataki, igen gyöngén játszott.

Hétfőn telt ház előtt megismételték a darabot.

Kedden Komjáthy betegsége miatt a hirdetett „Cyranot“ nem kreálhatván, a „Cecsületszót“ rántották elő, mely ennek daczára dicséretes előadással gördült le.

Szerdán Bődi Ella játszotta meg igazi tudással s precziz énekléssel a „Traviata“ Violettáját. Kitünően állitotta elénk a tévedt nőt, haldoklási jelenetével pedig valósággal meglepett bennünket. Környezete feltünően gyenge volt, de mindőjük közt legkedvetlenebb az indiszpoziczióját leküzdeni nem biró Karacs.

Csütörtökön Sárosi játszotta igen közepesen a „Kis szökevény“ czimszerepét, mely határozottan nem illik sem játékának temperamentumához, sem énektudásához és hanganyagához. Sziklai pompás Flipper volt, Környei és Szathmáry ügyesen állották meg helyüket. A legnagyobb sikert azonban kétségkivül Kállai Lujza aratta a Carmenita szerepében. Tüntetésszámba ment a lelkesedés, melylyel őt tapsolták és kihivták és énekszámait megujráztatták.

Pénteken a „Boszorkányvár“-ban aratott jól megérdemelt sikert Bődi Ella. Környei, Kállay meg Szigeti szépen játszottak. Az ensemble ellen azonban sok a kifogásunk.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

Angyalt láttam mosolyogni
Ragyogó szemeiben,
Mikor szeliden hallgatta,
Mint dobog érte szivem.

És a mikor orczájára
Jókedvü mosoly szökött,
S ugy kaczagott, ugy nevetett
Az én szerelmem fölött:

Jaj Istenem, mit láttam ott?
El sem hiszik tán önök:
Száz pajkosan gunyolódó
Csintalan kis *ördögöt*.

Gáz.

Gligor Bécsben.

Gligor, a császár katonája fönt Bécsben. Anyja, akinek olyan a képe, mint a kicserzett sárga kordovány, dicsekedve ujságolja fünek-fának, akit csak előtalál a faluban, hogy milyen jó sorsa van a fiának. A császár nagyon megszerette, aztán vele őrizteti a koronát. Ott bizony nagyon megbecsülik Gligort.

Az emberek mosolyognak az öreg oláh asszony beszédjén, de a sibisánbeliek szentül hisznek benne. Mert Sibisánból való a Gligor anyja s onnan hozzák be reggelenkint a frissen fejt tejet a faluba. A sibisániak ugyan, a mikor a falunk felé veszik az utjukat, azt szokták mondani, hogy: megyek a városba, — de a mappán máskép áll az. Hanem hát erre mifelénk ennek a szegény oláh népségnek város bizony a mi falucskánk is. Igaz, hogy amióta Romosán Petru, a dászkál sógora kint járt Bukarestben, arról is tud egyik-másik, hogy vannak ám olyan házak is, amelyek egymás tetejére vannak rakva, de azt sem hiszi el a többje.

Már csak olyan nagy ház mégsem lehet az, mint az ujtemplom tornya, mert hát annak ablakából a holt Marosig is el lehet látni.

Na, de érvel ez ellen a Gligor anyja, akinek azt irta a fia, a ki a koronát őrzi Bécsben, hogy ott olyan nagyok a házak, hogy a padlás-lyukból el lehetne látni a Veres Pali martjáig, vagy a „nagyságos“ báró ur szőllőjéig.

— Na, na — ágaskodik két sarkára a daszkál világlátott sógora. Ezt már mégsem hiszem.

A kordoványképü oláh asszonyt azonban nem bántja ez a kételkedés. Tudja ő azt jól, hogy az irigység beszél a daszkál sógorából. Hát persze ő csak Bukarestig járt. Jókedvüen mondogatja is ezt, amig a tejet méregeti ki a fertályába azoknál a házaknál, amelyekhez ő szállitja a tejet. Ha pedig látja, hogy szivesen hallgatják az ő motyogását, hát kegyesen fel is önt a mértékén a jó vastag tejből és elmondja, hogy megint két ezüst forintot küldött neki Gligor, hogy ne lásson szükséget.

— Drága fiu, jó fiu ez a Gligor! — hajtogatja büszkén s a császár ugy szereti!

És amikor a császár nevét ejti ki a vén oláh nő, valami alázatos, mély áhitat ömlik el a ránczos, sárga arczán és felnéz az égre. Bizonyára a magasságos Istennel áldatja meg a drága jószivü császárt, a ki ugy szereti a szegény oláh asszony fiát.

Hanem furcsa dolgokat kezdenek beszélni az öreg asszony háta megett. Azt mondják egy szó sem igaz abból, amit a fláról mond el, nagy dicsekedve. Márhogy egy ilyen vén asszony hazudna, ilyen szürkülő fejjel, ilyen ránczos képpel! Na, ezt biztosan a daszkál sógora találta k., irigyli talán a Gligor jó sorsát. Hajh, mert irigy ember, ez az ember.

Ám, hogy egyszer nagy szüksége van Gligor anyjának két forintra s azért a szomszédba jár, kitudódik valami. Mert megkérdi a szomszéd, mire való annyi pénz egyszerre. Az öreg asszony ám hallgat s a szomszéd nem firtatja tovább, hanem belenyul a tüszőjébe.

A daszkál sógora másnap tudja, hogy a Gligor anyja két ezüst forintot küldött a fiának a postán Bécsbe.

— Nem lehet az! — mondja a sánta kőmives, Bogdán Tódor, a Juonnak a fia. Nekem ma reggel mondta az asszony, hogy ő kapott két forintot Gligortól.

A dászkál sógora csak erősködött, hogy ő nem beszél a szélnek.

Na, ez határozottan van mondva, igaz lehet. Aztán az is furcsa, hogy a Gligor anyja most annyi málélisztet ad el. Mire kell annyi pénz? Na, na! — lassabban avval a császárral!

Aztán meg amint kezd kiderülni lassacskán sorra, hogy a Gligor bizony nem nagyon parádézhatik ott fönn Bécsben, mert az anyja küld neki bankókat, hát a sibisániak hite is megrendül. Mert hogy a Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen s ha Gligor a koronát őrizné, hát bizonyára megfizetné a császár a fáradságát.

A Gligor anyja megneszezi, hogy mi egymást beszélnek az emberek. Fel is fortyan, mikor a tejet méri reggelente.

Na hát igaz! Bizony pénzt küld ő Gligornak! De hát beteg a szentem. Ispotályba van. Aztán pénz kell az orvosságra.

Hanem erre a kifakadásra megint gunyosan mosolyognak az emberek. Mert tudnivaló, hogy katonát ingyen gyógyitanak. Ez kijár neki, mert védi a hazát. Na, na, — ismét félre jár az öregasszony nyelve!

Minthogy ki is tudódik ez szépen, amikor a jövő évben a sibisáni czigány kovácsnak az öcscsét is elviszik Bécsbe császár katonájának. Manu Vaszilie megirja aztán töviről-hegyire a Gligor sorát.

Már hogy a Gligor nagyon lump, garázda ember. Mindég korcsmazik és mindég megkésik a hazajövettel. Dehogy is őrzi a koronát. Őrzi az bizony a...mindjárt megmondja micsodát! — a kaszárnya áristomot, vegyitve „egyes“-sel. Hajh, rossz vége lesz ennek az embernek!

Hanem amit a Manu Vaszilie irt, igazán nem mondják meg a Gligor anyjának. Még a dászkál sógora is elhallgat s szótlanul hajtja meg a fejét, amikor a ránczosképü öreg oláh asszony áldja a drága, jószivü császárt, aki olyan, de olyan nagyon szereti a fiát, hogy a koronát őrzeti vele...

Szentleleki.

Szerkesztői üzenetek.

W. Gy. A. V. Budapest. Elfoglaltságom miatt 9-én nem mehetek fel. Valószinü, hogy most már találkozásunk elmarad.

K. István Ungvár. Szép tárczához igen sokan gratulálnak. Kérem további közremüködését.

Ny. A. A várt csomag máig sem érkezett. Kérlek Porfiy-nál megsürgetni.

M I. Az előléptetések e hóban már kijönnek, most vannak a miniszteriumban elbirálás végett. Őszintén kivánom, hogy az előléptettek közt légy.

B. Gy. esperes plébános urnak B.-Keresztur. Kerem főtisztelendőséged, hogy a husvéti számba nagybecsü dolgozatát jóelőre beküldeni kegyeskedjék.

R. A. S.-Alja-Ujhelyt. A kiadóhivatal már sürgeti az előfizetés beküldését. Kérem ezt rendezni

G. I. Csap. Igaza volt. Szent a béke.

P. V. Zsombolya. Versekkel el vagyunk látva, de tárczát szivesen veszünk.

Ny. Kr. Róza k. a. Miskolcz. Sajnálattal nélkülözzük kedves dolgozatait. A lap husvéti számára kérünk egy szép tárczát.

NYILTTÉR.

CHOCOLAT SUCHARD

Világkiállitás Páris 1900

nagy dij

a legmagasabb kitüntetés.

Svédgyógytorna

órákra jelentkezni

Dr. Szász Adolf orvosnál

Kossuth-utcza 9. sz. a. lakáson.

Bámulatos olcsó!!

315 darab csak 1 forint 85 krajczár.

1 elegáns óra, 3 évi jótállás, aranyozott óraláncczal, — 1 bámulatos szép szivarszipka borostánykővel, 1 szép nyakkendő tű simlii brillánsal, 1 hachely gyürü imitált drágakővel, urak és hölgyek részére, 1 szép garnitura, kézelő, gallér és mellgombokból, patent zárral, 4 drb valódi vászon zsebkendő, 1 drb hachely nikkel zsebiróeszköz angol mechanizmussal, 1 nagyon szép toalett tükör finom fésüvel, 1 nagyon elegáns párisi bros hölgyeknek legujabb fazon, 1 finoman bekötött notiz-könyv, 20 drb levelezésnél szükséges irószertárgyak, 1 finom tolltartó, 72 drb finom angol iroda-tollak és még 200 drb különféle a háztartásban szükséges tárgy még csak rövid ideig postautánvétel mellett vagy a pénz előzetes beküldése mellett kaphatók

H. SPINGARN

Krakau Postfach H. 32.

2 csomag vetelnél egy szép pengéjü tollkést ingyen adok.

Meg nem felelő árukért a pénzt visszaadom.

Uj üzlet megnyitás.

Gyarmathy János mészáros Degenfeld-tér 9. sz. (Csapó-u sarok). Húsárak: I. rendü **50** kr, II. rendü **44** kr, 1 kgr. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertéshus napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szalváládé drbja **4** kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen-utcza 29.** saját ház. Itt a húsárak: I. r. **48** kr, II. r. **40** kr; itt is mindenféle hentes czikkek kaphatók. **Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!**

Kiváló tisztelettel

1—52 **Gyarmathy János.**

Eladó

10 méteres vas kémény, 2½ lóerejü gázmotor, 4—6 méteres vas tengely, felvonó csiga 20 méteres lánczczal és hengerrel, vas állványú zúzó henger. 2—5

Jobb és megbizhatóbb

gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállit

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari szállitó magkereskedése

BUDAPESTEN

Irodák és raktárak: **VII. Rottenbiller-utcza 33.** (Közúti villamos megállóhelye.)

Elárusitó helyiségek: **VI. Andrássy-út 23.** (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kivánatra **ingyen** és **bérmentve** küldi.

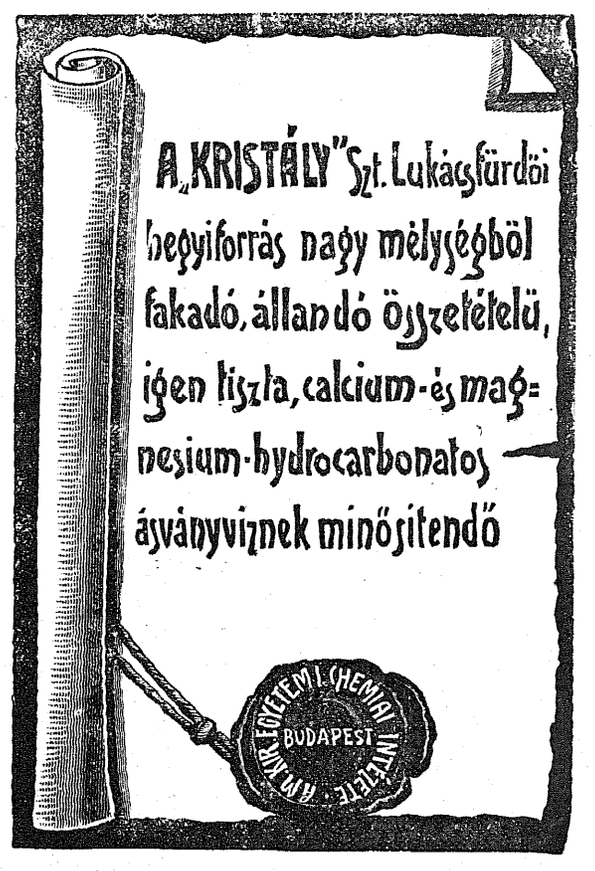

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.“
„A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.“
„Kapható minden jobb füszerkereskedésben és vendéglőben.“

2325/1901. sz.

A nagyerdei nyári lakok bérbeadása.

A város tulajdonát képező nagyerdei összes nyári lakok **f. évi Május hó 1-től Október hó végeig bérbeadatnak** s a bérelni kívánók felhívatnak, hogy szándékukat **f. évi Márczius hó 20-ik napjának déli 12 órájáig** szóval vagy írásban **Oláh Károly** tanácsnoknál (Városház, emelet, 16-ik szoba) a hivatalos órák alatt jelentsék be.

Ha a régi bérlők f. évi Márczius hó 15-ik napjáig nem nyilatkoznak, az általuk bérelt nyári lakásról lemondottaknak tekintetnek.

Debreczen, 1901 február hó 26-án.

A városi tanács.

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrád János

óragyára

arany, ezüst és ékszeráruk szállító-háza

Brüx (Csehország)

Jó nickel-rem óra frt. 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80
Valódi ezüst láncz frt. 1.20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem, valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban. 10—50

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nemzeti szálloda

Budapest, IV., Váczi-utcza 9.

Elsőrangú, minden kényelemmel ellátva.

Belváros legélénkebb helyén.

Villamvilágitás. — Felvonó (Lift.) — Fürdő. — Telefon.

Restaurant és kávéház.

Olcsó árak.

Szobák 1 frttól feljebb

világitással és kiszolgálással.

Cs. és kir. mosóviz lovaknak.

1 üveg ára 2 kor. 80 fill,

1 üveg ára 2 kor. 80 fill.

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

40 év óta **udvari istállókban, katonai és polgári nagyobb istállókban** használatban van, nagyobb erőfeszitések előtt **erősitésül** utánna pedig **az erő visszaadására** továbbá **ficzamodásoknál** az **merevségnél** stb., **idomitásnál** a lovat **kiváló szolgálatokra** képesiti. Valódi csak a fenti védjegygyel kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszertárában és drogua-üzletében. —

I. FŐRAKTÁRA:

Kwizda Ferencz János,

cs. és kir. osz. magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállitó. Kerületi gyógyszerész. Korneuburg, Bécs mellett.

7—? (502)

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készitmény.

Törv. védve.

DURATOR

által a czipőtalp minden 3—4 hétben egyszeri bekenéssel **ötször oly tartós és vizáthatlan lesz.** Ara 1 bádogpalaczknak használati utasitással együtt **1 korona**, nagyobb palaczk **2 korona.** **Póstán 1** kor. **20** fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden füszerkereskedésben, droguériákban, czipészeknél stb

Főszétküldés: DURATORGYÁR

Budapest, Lipót-körut I/b. szám.

Viszontelárusitók

mindenütt

kerestetnek.

Minden gépészeti vas- és érczöntemények nyers előállitása és kimunkálása.

Gazdasági és ipari gépek szakszerű, jutányos javitása.

Saját gyártmányu tökéletes **Kútszivattyúk**

kerti fecskendők és ülőpadok,

kitünő szerkezetü

borsajtók, szőllőzúzók és szemelő rosták.

Minden gőzmozdonyra alkalmazható önműködő

szalmaetető

készülékek.

Építési

vastárgyak,

csatornaszemek,

csövek, aknarámák és **fedlapok,**

kerékvetők, kútcsészék,

istállóoszlopok, zab-kagylók és szénarácsok

olcsó gyári árakon

házhoz szállitással.

Tűzálló téglák és anyagföldek.

Debreczeni vasöntőde és géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utczában.

A magyar műkertészek és kertgazdák orsz. egyesülete által aranyéremmel kitüntetve.

Kazán- és műkovács-munkák, kert- és sir-rácsok készitése.

Egyedüli raktár a gyártelepen.

Ügynökök és közbenjárók nem díjjaztatnak!

Bikszádi ásványviz **árlappal** és **ismertető könyvecskével** bérmentve szolgál a **Kútkezelőség Bikszád** (Szatmármegye).

A

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyitó hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszalag-hurut, vérköpés ellen. — Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tudőcsucs-hurutnál és kezdődő gümőrkórnál, továbbá **Bikszádi viz** alkalmazása által kitünő eredményt értek el a emészthetetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe müködésén-l, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

A Bikszádi viz bérlője s a sztojkai viz főelárusitói: **ALMER LAJOS és KÁROLY** nagybányai lakosok.

A

SZTOJKAI ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi viznek,** mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú dieta betartásával: **idült gyomorbántalom,** máj- és epehólyag, valamint epekőbalyoknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat müvel, kitünő hátásu a **Sztojkai ásványviz** a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **Sztojkai ásványviz** dús szénsavtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcsszörppel vegyitve, mint kellemes üditő ital, párját ritkitja. A — **Sztojkai ásványviz** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s igy a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszas állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengerentuli szállitást. 7—?

Sztojkai ásványviz **árlappal** és **ismertető könyvecskével** bérmentve szolgál a **Forráskezelőség Sztojka** u. p. Magyar-Lápos (Szolnok-Dobokam.)

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Pserhofer J.

VÉRTISZTITÓ LABDACSAI

Számtalan hála- és elismerő-nyilatkozat!

évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek **neház emésztésnek** s **dugulásnak** következményei, miut pld. **zavar az epekeringésben, májfájdalmak, szélbántalmak, kólika, aranyér** stb.

Vértisztitó hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérszegénység** eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint **ideges fejfájás, sápkór** stb. E vértisztitó labdacsok nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s igy a leggyöngébb szervezettel biró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasitás mellékelve.

1 doboz, mely **15** labdacsból áll **21** kr.
1 tekercs, mely **6** doboz **1** frt **05** kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekercs	1 frt 25 kr.
2 tekercs	2 frt 30 kr.
3 tekercs	3 frt 35 kr.
10 tekercs	9 frt 20 kr.

Használati utasitás mellékelve.

Egyedüli készitő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknél fogva e labdacsok a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER féle vértisztitó labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozainak fedelén piros szinben „PSERHOFER" kézirása látható.

Ezen labdacsok hatása gyors és biztos!

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Az általam leggondosabban összeállitott, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden füszerüzletben, valamint gyógyszertáramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr, nagy üvegnek 90 krajczár

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Használati utasitással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik:

TÓTH BÉLA

10—52 gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN** (Tisza-palota).

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál** és **meghüléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „**Horgony**" védjegyre és a „**Richter**" czégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólvan **minden** gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
cs. és kir. udvari szállitók,
Rudolstadt.

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 271.